

Till arbetspensionsanstalterna

LAGEN OM HANDIKAPPBIDRAG OCH ÄNDRING AV FOLKPENSIONSLAGEN

Republikens president stadfäste 5.2.1988 lagen om ändring av folkpensionslagen (123/88), lagen om handikappbidrag (124/88), lagen om ändring av 1 och 8 §§ lagen om frontmannapension (125/88), lagen om ändring av 15 b § familjepensionslagen (126/88) och lagen om ändring av 6 § lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (127/88). Lagarna stadfästes enligt regeringens proposition.

Lagändringarna hänför sig till totalreformen av lagstiftningen angående handikappvård. Reformen gäller ersättning av skada eller särskilda kostnader som handikappet medfört.

Folkpensionslagen ändrades så, att i stället för det nuvarande systemet med hjälp- och vårdtillägg införs ett nytt vårdbidrag för pensionstagare. Till beloppet är vårdbidraget differentierat på tre olika grupper beroende på i hur stort behov av hjälp den handikappade är. I utbetalningen av vårdbidrag utgås alltid från ett hur stort hjälpbehov och hur stora särskilda kostnader sjukdomen eller skadan medfört pensionsstagaren. Pensionstagarens inkomster och förmögenhet inverkar inte på hans rätt till vårdbidrag. Enbart uppnående av en viss ålder medför inte rätt till bidraget. De hjälp- och vårdtillägg som tidigare beviljats på grund av ålder utbetalas likväl till tidigare belopp.

Syftet med lagen om handikappbidrag är att stärka de 16-64-åriga icke-pensionerade handikappades ställning. Genom lagen om handikappbidrag upphävdes lagen om invalidpenning.

Ändringarna i lagen om frontmannapension, familjepensionslagen och lagen om bostadsbidrag för pensions-

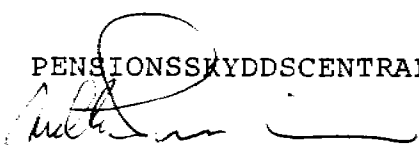
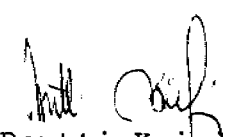
LA/Outi Lehmus

16.2.1988

tagare följer av ändringen av folkpensionslagen och lagen om handikappbidrag och är närmast av teknisk natur.

Lagarna träder i kraft stegvis från 1.7.1988.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Antti Suominen
Pentti Koivisto

BILAGOR

Lagen om ändring av folkpensionslagen
Lagen om handikappbidrag
Lagen om ändring av 1 och 8 §§ lagen om frontmannapension
Lagen om ändring av 15 b § familjepensionslagen
Lagen om ändring av 6 § lagen om bostadsbidrag för pensionstagare

Lag om ändring av folkpensionslagen

Given i Helsingfors den 5 februari 1988

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i folkpensionslagen av den 8 juni 1956 (347/56) 25 § 5 mom., sådant det lyder i lag av den 5 februari 1982 (103/82),

ändras 30 a §, 31 § 3 mom., 41 § 1 mom., 42 a §, 42 b § 1 mom., 69 §, 73 § 1 mom. 4 och 5 punkten samt 2 och 3 mom. och 91 a §,

av dessa lagrum 30 a § sådan den lyder ändrad genom nämnda lag av den 5 februari 1982 och lag av den 26 juli 1985 (670/85), 31 § 3 mom., 41 § 1 mom., 42 a §, 42 b § 1 mom. och 73 § 2 mom. sådana de lyder i nämnda lag av den 5 februari 1982, 69 § sådan den lyder delvis ändrad genom lag av den 28 juli 1978 (588/78), 73 § 1 mom. 4 och 5 punkten samt 3 mom. sådana de lyder i lag av den 4 juli 1963 (427/63) och 91 a § sådan den lyder i lag av den 30 december 1982 (1083/82), samt

fogas till 73 § 1 mom., sådant det lyder i nämnda lag av den 4 juli 1963, en ny 6 punkt som följer:

30 a §

Till den som får invaliditetspension, ålderdomspension eller förtida ålderdomspension och vars funktionsförmåga på grund av sjukdom eller skada kan bedömas vara nedsatt åtminstone ett år utan avbrott, betalas i ersättning för behövlig vård och service eller särskilda kostnader ett vårdbidrag, som

1) om han är i behov av ständig vård och tillsyn eller om sjukdomen eller skadan vållar honom synnerligen betydande särskilda kostnader, utgör 8 304 mark om året,

2) om han i ett flertal personliga rutiner är i behov av daglig, tidskrävande hjälp av någon annan eller i betydande utsträckning av regelbunden handledning och tillsyn, eller om sjukdomen eller skadan vållar honom betydande särskilda kostnader, utgör 4 152 mark om året, eller

3) om han i sina personliga rutiner, i hushållsarbetet eller i skötseln av ärenden utanför hemmet är i behov av regelbundet återkommande hjälp av någon annan eller av handledning och tillsyn, eller om sjukdomen eller skadan vållar honom särskilda kostnader, utgör 1 668 mark om året.

Har pensionstagaren rätt till vårdbidrag på flera av de grunder som stadgas i 1—3 punkten, betalas bidraget till det belopp enligt någon punkt som de olika omständigheterna samfällt berättigar till.

Den som är blind eller oförmögen att röra sig eller den som har erhållit handikappbidrag enligt lagen om handikappbidrag (/) omedelbart innan han fick invaliditetspension, ålderdomspension eller förtida ålderdomspension enligt denna lag, har alltid rätt till ett vårdbidrag som uppgår till minst det belopp som stadgas i 1 mom. 3 punkten.

I övrigt gäller om vårdbidraget i tillämpliga delar vad denna lag stadgar om invaliditetspension.

Om den försäkrade på grund av nedsatt funktionsförmåga eller särskilda kostnader som vållats av sjukdom eller skada har rätt att, på det sätt som närmare stadgas genom förordning, få ersättning enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/48), lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (1026/81), lagen om skada, ådragen i militärtjänst, trafikförsäkringslagen (279/59) eller tidigare lagar

som motsvarar dessa, har han inte på grund av samma skada rätt till vårdbidrag.

31 §

Vårdbidrag dras in eller dess belopp ändras, då i bidragstagarens förhållanden eller funktionsförmåga har skett en förändring som inverkar på rätten till vårdbidrag eller på dess belopp.

41 §

Utbetalningen av pension till en pensionstagare som vistas utomlands avbryts, då pensionen har betalats för ett år från utgången av den pensionsperiod under vilken pensionstagaren lämnade landet. Finns det godtagbar orsak till pensionstagarens vistelse utomlands, kan det förordnas att pensionens basdel och, om särskilda skäl talar för det, även pensionens tilläggsdel samt till pensionen hörande barntillägg, maketillägg och vårdbidrag även därefter skall betalas för en viss tid åt gången.

42 a §

Vårdbidrag som avses i 30 a § betalas inte till en pensionstagare, som får fortgående anstaltsvård eller därmed jämförlig vård, för den tid vården varar över tre månader. Med anstaltsvård eller därmed jämförlig vård avses vård som innefattar underhåll på statens, en kommuns eller ett kommunalförbunds sjukhus eller inrättning eller, i de fall som anges i förordning, på någon annan vårdanstalt för vars kostnader offentliga medel används, samt vård som ges på något annat ställe där pensionstagaren har tagits in genom försorg av kommunen eller ett ovan nämnt sjukhus och på dess bekostnad.

42 b §

Får en pensionstagare vård som avses i 42 a §, betalas av tilläggsdelen, för den tid vården varar över tre månader, inte den del som i första kommungruppen överstiger 43 procent och i andra kommungruppen 40 procent av den fulla tilläggsdel som nämns i 25 § 1 mom. och i de fall som avses i 2 mom. i samma paragraf av den fulla tilläggsdel som nämns där.

69 §

Socialnämnden och skattemyndigheterna skall lämna pensionsanstalten och medlemmarna av socialförsäkringskommissionen uppgifter och utredningar som dessa behöver i sin verksamhet.

Socialnämnden skall underrätta lokalbyrån om de fall då enligt dess mening pension bör beviljas, rättas eller dras in eller utbetalning av pension till pensionstagaren själv inte är ändamålsenlig. Socialnämnden skall även underrätta lokalbyrån om att en pensionstagare som får vårdbidrag placerats i vård som avses i 42 a §.

73 §

Den som är missnöjd med ett beslut av pensionsanstaltens styrelse, sektion inom eller medlem av styrelsen eller funktionär vid pensionsanstalten får söka ändring hos prövningsnämnden medelst besvär, om beslutet angår:

4) en pensionsansökan vars behandling förfaller enligt 37 §;

5) ersättning för resa, som den försäkrade på förordnande av pensionsanstalten har företagit för undersökning som avses i 36 eller 46 §, samt för resa, som den försäkrade har företagit för att få medicinalvård, utbildning eller arbetsvård varom stadgas i 34 §, då pensionsanstalten förbundit sig att ersätta resekostnaderna; eller

6) vårdbidrag.

Den som är missnöjd med prövningsnämndens beslut kan söka ändring hos försäkringsdomstolen, om beslutet gäller rätt till pension eller fall som avses i 1 mom. 2 eller 6 punkten.

En ansökan och en besvärsskrivelse som avses i denna paragraf skall tillställas pensionsanstaltens lokalbyrå eller besvärmyndigheten senast den trettionde dagen efter den då ändringssökanden fick del av beslutet.

91 a §

Vad som i någon annan lag stadgas om folkpensionens grunddel, understödsdel och understödstillägg samt om hjälp- och vårdtillägg gäller i tillämpliga delar folkpensionens basdel och tilläggsdel samt vårdbidrag enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1988. Det upphävda stadgandet i 25 § 5 mom. skall likväl tillämpas till och med den 31 december 1988

samt 42 a § och 42 b § 1 mom. träda i kraft den 1 januari 1989.

I stället för de belopp om 8 304 mark, 4 152 mark och 1 668 mark som ingår i 30 a § 1 mom. 1—3 punkten tillämpas åren 1988—1991 följande belopp:

År	1 punkten 8 304 mk	2 punkten 4 152 mk	3 punkten 1 668 mk
1988	4 152	2 904	834
1989	4 152	2 904	834
1990	4 980	3 324	1 248
1991	6 642	3 732	1 668

Har den försäkrade innan denna lag träder i kraft rätt till hjälp- eller vårdtillägg på grund av sin ålder, ändras tillägget utan ansökan till ett vårdbidrag enligt denna lag vars belopp motsvarar det hjälp- eller vårdtillägg som har betalats. Likaså utges till en försäkrad, som omedelbart innan denna lag träder i kraft har rätt till hjälp- eller vårdtillägg på grund av hjälplöshet, utan särskild ansökan från det lagen träder i kraft, i stället för hjälptillägg, ett vårdbidrag enligt det mellersta beloppet och i stället för vårdtillägg ett vårdbidrag enligt det högsta beloppet. Höjningarna av vårdbidragen åren 1990—1992 genomförs utan särskild ansökan.

Om en försäkrad som får folkpension samt invalidpenning enligt lagen om invalidpenning (374/51) beviljas handikappbidrag i något an-

nat fall än det som avses i 11 § 2 mom. lagen om handikappbidrag, har han inte längre rätt till invaliditetspension eller vårdbidrag enligt folkpensionslagen.

Har den försäkrade, innan denna lag träder i kraft, på grund av nedsatt funktionsförmåga eller särskilda kostnader som vållas av sjukdom eller skada rätt till ersättning enligt lagen om olycksfallsförsäkring, lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare, lagen om skada, ådragen i militärtjänst, trafikförsäkringslagen eller någon motsvarande tidigare lag och dessutom rätt till hjälp- eller vårdtillägg enligt folkpensionslagen, ändras hjälp- eller vårdtillägget utan ansökan till ett vårdbidrag som avses i denna lag. Vårdbidraget är lika stort som det hjälp- eller vårdtillägg som har utbetalts.

Beviljas någon som får vårdbidrag enligt 3 mom. ovan vårdbidrag enligt 30 a § för samma tid som för det förstnämnda vårdbidraget, betraktas detta som förskottsbetalning av vårdbidrag enligt 30 a §.

De belopp som stadgas i denna lag motsvarar det poängtal för folkpensionsindex enligt vilket storleken av de folkpensioner som förfallit till betalning i mars 1981 har beräknats.

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter kan vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 5 februari 1988

Republikens President

Social- och hälsovårdsminister

L a g om handikappbidrag

Given i Helsingfors den 5 februari 1988

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

En i Finland bosatt person i åldern 16—64 år som inte får invaliditetspension eller förtida ålderdomspension enligt folkpensionslagen (347/56) eller full invalidpension eller individuell förtidspension enligt de lagar som nämns i 8 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare (395/61) har med hänsyn till hjälpbehov, men och särskilda kostnader som beror på sjukdom eller skada rätt att få handikappbidrag i enlighet med denna lag.

2 §

Till den vars funktionsförmåga på grund av sjukdom eller skada kan bedömas vara nedsatt åtminstone ett år utan avbrott betalas i ersättning för men, behövlig hjälp, service och särskilda kostnader ett handikappbidrag, som

1) om han är gravt handikappad eller om han i ett flertal personliga rutiner är i behov av daglig, tidskrävande hjälp av någon annan eller i betydande utsträckning av regelbunden handledning eller tillsyn, eller om sjukdomen eller skadan vållar honom synnerligen betydande särskilda kostnader, utgör 1 300 mark i månaden,

2) om sjukdomen eller skadan orsakar honom betydande men eller om han i sina personliga rutiner, i hushållsarbetet eller i skötseln av ärenden utanför hemmet är i behov av regelbundet återkommande hjälp, handledning eller tillsyn av någon annan, eller om sjukdomen eller skadan vållar honom betydande särskilda kostnader, utgör 700 mark i månaden, eller

3) om sjukdomen eller skadan orsakar honom väsentligt men och fortlöpande särskilda kostnader, utgör 300 mark i månaden.

Har någon rätt till handikappbidrag på flera av de grunder som stadgas i 1—3 punkten, betalas bidraget till det belopp enligt någon punkt som de olika omständigheterna samfällt berättigar till.

3 §

Handikappbidrag kan beviljas antingen för viss tid eller tills vidare.

Handikappbidraget dras in eller dess belopp ändras, då i bidragstagarens förhållanden eller funktionsförmåga har skett en förändring som inverkar på rätten till handikappbidrag eller på dess belopp.

Om den som erhåller handikappbidrag beviljas någon pension som avses i 1 §, dras bidraget in. Handikappbidrag som utgivits för samma tid betraktas då som förskottsbetalning av vårdbidrag.

Har någon på grund av nedsatt funktionsförmåga, särskilda kostnader eller men som beror på sjukdom eller skada rätt att, på det sätt som närmare stadgas genom förordning, få ersättning enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/48), lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (1026/81), lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/48), trafikförsäkringslagen (279/59) eller motsvarande tidigare lagar, har han inte på grund av samma skada rätt till handikappbidrag.

4 §

Handikappbidrag betalas inte till den som får fortgående anstaltsvård eller med denna jämförlig vård, för den tid vården varar över tre månader. Med anstaltsvård eller därmed jämförlig vård avses vård som innefattar underhåll på statens, en kommuns eller ett kommunalförbunds sjukhus eller inrättning eller, i de fall som anges i förordning, på någon annan vårdanstalt för vars kostnader offentliga medel används, samt vård som ges på något annat ställe där den handikappade har tagits in genom försorg av kommunen eller ett ovan nämnt sjukhus och på dess bekostnad.

5 §

Folkpensionsanstalten sköter de uppgifter som avses i denna lag.

6 §

De kostnader som handikappbidraget medför betalas av folkpensionsanstaltens medel.

7 §

Den som är missnöjd med ett beslut som folkpensionsanstalten har meddelat i ett ärende som gäller handikappbidrag kan söka ändring hos prövningsnämnden genom skriftliga besvär. Besvären skall tillställas folkpensionsanstaltens lokalbyrå eller prövningsnämnden senast den trettonde dagen efter den då ändringssökanden fick del av folkpensionsanstaltens beslut.

Den som är missnöjd med prövningsnämndens beslut får söka ändring hos försäkringsdomstolen på det sätt som stadgas i 1 mom. och inom den tid som nämns där.

Folkpensionsanstaltens och prövningsnämndens beslut skall trots att ändring sökts iakttas till dess ärendet har avgjorts genom laga kraft vunnit beslut.

Om prövningsnämnden gäller vad som stadgas i sjukförsäkringslagen (364/63).

8 §

Om inte annat följer av denna lag, gäller dessutom i tillämpliga delar 1, 23, 34—39, 39 b—43, 44—46, 67, 69, 73, 74, 75 och 79—88 a §§ folkpensionslagen samt lagen den 8 juni 1956 om bindande av de i folkpensionslagen stadgade pensionerna och understöden vid levnadskostnaderna (348/56).

9 §

Vad någon annan lag, en förordning eller ett statsrådsbeslut stadgar eller föreskriver om invalidpenning gäller i tillämpliga delar handikappbidrag.

10 §

Närmare stadganden om verkställighet och tillämpning av denna lag utfärdas genom förordning.

11 §

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1989, och genom den upphävs lagen den 14 juni 1951 om invalidpenning (374/51) jämte senare ändringar.

Har någon omedelbart före ikraftträdandet rätt till invalidpenning, ändras denna utan ansökan till ett handikappbidrag, vars belopp motsvarar den utbetalda invalidpenningen, justerat enligt det poängtal för folkpensionsindex enligt vilket storleken av de folkpensioner som förfaller till betalning i januari 1989 har beräknats. Ett handikappbidrag som avses i detta moment betalas högst för den tid för vilken invalidpenning har beviljats genom socialstyrelsens beslut.

Beviljas den som får handikappbidrag enligt 2 mom. för samma tid handikappbidrag enligt 2 §, betraktas detta som förskottsbetalning av det handikappbidrag som avses i 2 §.

Har någon omedelbart innan denna lag träder i kraft rätt till folkpension och till invalidpenning enligt lagen om invalidpenning och beviljas han på ansökan vårdbidrag enligt folkpensionslagen, har han inte längre rätt till handikappbidrag i enlighet med 2 mom. ovan.

Om någon, innan denna lag träder i kraft, på grund av nedsatt funktionsförmåga, särskilda kostnader eller men som beror på sjukdom eller skada har rätt till ersättning enligt lagen om olycksfallsförsäkring, lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare, lagen om skada, ådragen i militärtjänst, trafikförsäkringslagen eller motsvarande tidigare lagar och dessutom till invalidpenning, ändras invalidpenningen utan ansökan till ett handikappbidrag. Dettas belopp motsvarar den utbetalda invalidpenningen, justerat med det poängtal för folkpensionsindex enligt vilket storleken av de folkpensioner som förfaller till betalning i januari 1989 har beräknats.

Folkpensionsanstalten avgör från och med den 1 januari 1989 alla de ärenden som gäller

handikappbidrag. De invalidpenningsärenden som anhängiggjorts innan denna lag trätt i kraft avgörs likväl av socialstyrelsen till den del de gäller tiden före den 1 januari 1989.

De i 2 § angivna beloppen motsvarar det poängtal för folkpensionsindex enligt vilket

storleken av de folkpensioner som förfallit till betalning i januari 1986 har beräknats.

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter kan vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors, den 5 februari 1988

Republikens President

Social- och hälsovårdsminister

Lag
om ändring av 1 och 8 §§ lagen om frontmannapension

Given i Helsingfors den 5 februari 1988

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 28 januari 1977 om frontmannapension (119/77) 8 § 3 mom. 9 punkten,
ändras 1 § 4 mom. samt 8 § 3 mom. 1, 2, 12 och 13 punkten,
av dessa lagrum 1 § 4 mom. sådant det lyder i lag av den 4 december 1987 (938/87) samt 8 § 3
mom. 12 och 13 punkten sådana de lyder i lag av den 18 januari 1985 (55/85), och
fogas till 8 § 3 mom., sådant det lyder delvis ändrat genom lagar av den 30 december 1980, den
23 juli 1982 och den 4 januari 1985 (1085/80, 575/82 och 3/85) samt nämnda lag av den 18
januari 1985, en ny 14 punkt som följer:

1 §

Frontmannapension betalas inte till en front-
man eller person som deltagit i fronttjänst, om
denne får folkpension eller fortsättningspen-
sion till änkepensionen enligt familjepensions-
lagen (38/69). Om frontmannapension beviljas
för tid för vilken folkpension eller familjepen-
sion betalts, anses sistnämnda pension utgöra
förskott på frontmannapensionen.

8 §

Såsom årsinkomst räknas inte:
1) pension, fronttillägg och extra fronttill-
lägg enligt denna lag;

2) basdel, tilläggsdel, vårdbidrag, maketill-
lägg och barntillägg enligt folkpensionslagen;

12) arbetsinkomst för en frontmannapen-
sionstagares make som inte får folkpension
eller frontmannapension;

13) stöd för vård i hemmet av barn, åld-
ringar eller handikappade; ej heller

14) handikappbidrag enligt lagen om handi-
kappbidrag (/).

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1988.
Stadgandena i 1 § 4 mom. och i 8 § 3 mom. 14
punkten skall likväl tillämpas från och med
den 1 januari 1989.

Helsingfors den 5 februari 1988

Republikens President

Social- och hälsovårdsminister

Lag
om ändring av 15 b § familjepensionslagen

Given i Helsingfors den 5 februari 1988

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 15 b § 3 mom. 9 och 10 punkten familjepensionslagen av den 17 januari 1969, sådana
de lyder i lag av den 18 januari 1985 (54/85), samt
fogas till 15 b § 3 mom., sådant det lyder ändrat genom lag av den 5 februari 1982 (105/82)
och nämnda lag av den 18 januari 1985, en ny 11 punkt som följer:

15 b §

Som årsinkomst räknas likväl inte:

9) förmån som för återställande eller för-
bättrande av arbets- och förvärvsförmågan
eller med stöd av lagen om sysselsättningsfräm-
jande utbildning (31/76) betalas för utbild-
ningstid;

10) stöd för vård i hemmet av barn, åld-
ringar eller handikappade; ej heller
11) handikappbidrag enligt lagen om handi-
kappbidrag (/).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1989.

Helsingfors den 5 februari 1988

Republikens President

Social- och hälsovårdsminister

Lag
om ändring av 6 § lagen om bostadsbidrag för pensionstagare

Given i Helsingfors den 5 februari 1988

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 28 juli 1978 om bostadsbidrag för pensionstagare 6 § 2 mom. 2, 9 och 10 punkten, sådana de lyder, 2 punkten i lag av den 5 februari 1982 (112/82) samt 9 och 10 punkten i lag av den 18 januari 1985 (56/85), och

fogas till 6 § 2 mom., sådant det lyder ändrat genom nämnda lagar av den 5 februari 1982 och den 18 januari 1985 samt lag av den 25 juli 1986 (590/86), en ny 11 punkt som följer:

6 §

Som årsinkomst räknas likväl inte:

2) basdel, vårdbidrag, maketillägg och
barntillägg enligt folkpensionslagen;

9) förmån av bostad som används för eget
behov;

10) stöd för vård i hemmet av barn, åld-
ringar eller handikappade; ej heller

11) handikappbidrag enligt lagen om handi-
kappbidrag (/).

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1988.
Stadgandet i 6 § 2 mom. 11 punkten skall
likväl tillämpas från och med den 1 januari
1989.

Helsingfors den 5 februari 1988

Republikens President

Social- och hälsovårdsminister